
Изх. № 36/10.09.2018 г.

ДО

**Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ**

**Г-Н ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ И
ОБЩЕСТВЕН РЕД**

**Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ**

**Г-Н ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
КОНТРОЛ НАД СЛУЖБИТЕ ЗА
СИГУРНОСТ, ПРИЛАГАНЕТО И
ИЗПОЛЗВАНЕТО НА
СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ
СРЕДСТВА И ДОСТЪПА ДО
ДАННИТЕ ПО ЗАКОНА ЗА
ЕЛЕКТРОННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ**

**Г-Н ХАЛИЛ ЛЕТИФОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ТРАНСПОРТ, ИНФОРМАЦИОННИ
ТЕХНОЛОГИИ И СЪОБЩЕНИЯ**

**Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА,
БЛАГОУСТРОЙСТВО
И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ**

Г-Н КРИСТИАН ВИГЕНИН,

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ**

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на личните данни

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖА КАРАЯНЧЕВА,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЦВЕТАНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЛАЗАРОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЛЕТИФОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕСЕЛИНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВИГЕНИН,**

Бихме желали да благодарим за възможността да предоставим в Народното събрание бележки, коментари и предложения по текста на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на личните данни („ЗИД на ЗЗЛД“ и „Проектозаконът“), със сигнатура 802-01-27/18.07.2018.

Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД) след проведена консултация със своите членове формулира редица предложения във връзка с някои текстове в Проектозакона. Това са текстове, които биха създали проблеми при практическото прилагане на ЗЗЛД, съдържат известни неясноти или не отчитат в пълна степен принципа на пропорционалността при регулиране на важни обществени отношения, свързани със защитата на личните данни.

Считаме, че се прави важна стъпка в уредбата на дейността по защита на личните данни на гражданите, като приветстваме стремежа на българските държавни органи и администрация да подхождат с мисъл и разбиране за размерите, мащабите на дейността и спецификата на българските юридически лица и особено - на малките и средни предприятия (МСП), когато се транспонират европейски законодателни актове, и да се борят за съразмерност на приетото законодателство.

Бихме желали да насочим Вашето внимание към някои наши бележки, коментари и предложения по Проектозакона, които ако бъдат отчетени, в още по-голяма степен биха съдействали този всеобхватен нормативен акт да осигури необходимите условия за защита на личните данни, без обаче предприятията и бизнесът да понесат сериозни административни тежести, несъобразени с мащаба на дейността им.

Конкретни бележки по Проектозакона сме изложили в Приложение № 1 към настоящото писмо.

В заключение, изразяваме нашата готовност да участваме в заседанията на комисиите на Народното събрание, посветени на новото законодателство, уреждащо дейността по защита на личните данни, като изложим допълнителни аргументи в подкрепа на нашите предложения.

Приложение: съгласно текста.

С най-сърдечни пожелания за успешна работа!

С уважение:

Петко Кръстев
Председател на УС на БАУД

1. По § 5 и чл. 9, ал. 2.

„(2) Комисията урежда в правилник своята дейност, дейността на администрацията си и производствата, които се развиват пред нея, и го обнародва в „Държавен вестник“.“

Предлагаме да отпадне изразът „и производствата, които се развиват пред нея“.

МОТИВИ: Уредбата на производствата пред КЗЛД (както и пред всеки административен орган в страната) следва да се уреждат на законово ниво. В правилник за дейността обикновено се уреждат вътрешни отношения, свързани със структурата, организацията и дейността на дадено ведомство и неговата администрация (обща и специализирана). Следва да се има предвид, че в закона не се предвижда издаване на общ правилник за прилагане на ЗЗЛД (както е напр. законодателното решение в Закона за мерките срещу изпиране на пари), в други области като регулиране на финансовите пазари е предвидено издаване на отделни наредби (например от Българска народна банка, Комисията за финансов надзор), а правилникът в ЗЗЛД урежда организацията и вътрешната структура на КЗЛД, т.е. следва да урежда вътрешни отношения, създавани вътре в институцията.

Актовете на администрацията, с които се създават процесуални норми, не може да се приемат от самата администрация, те трябва да се предмет (и са) на законодателно уреждане – основно в Административно-процесуалния кодекс (АПК), Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН), като и частично в специалните закони (които от своя страна обикновено препращат към АПК и ЗАНН) Да се допусне всеки административен орган да урежда собствени правила за производствата пред него и да изпада в административен партикуларизъм, не се вписва в рамките и традициите на съвременната правова държава, в която съществуват императивни законови правила относно административните производства и способите те да бъдат атакувани по административен и съдебен ред.

2. По § 9 и чл. 12, ал. 3 и § 18 и чл. 38, ал. 1.

Предлагаме сроковете по двата текста да се редуцират, макар и по различни съображения.

МОТИВИ: Срокът от 8 и съответно 6 седмици по чл. 12, ал. 3 при даване на становища от КЗЛД на администратори на лични данни при предварителни консултации следва да се намалят. Нуждата от по-голяма оперативност и яснота относно дейността на администраторите на лични данни, когато се изисква оценка на рисковете, налага това да става в кратки времеви граници, за да не се създава правна несигурност и потенциал за нарушаване на правата на лицата, чиито лични данни са обект на защита.

Освен това, в чл. 36 от Общия регламент за защита на данни (ОРЗД) е указано, че срокът е до 8 седмици, което е до 2 месеца (на английски: up to eight weeks of receipt of the request for consultation), но не са фиксирани точно 8 седмици, т.е. тук има известна свобода на действие и възможност да се възприеме по-кратък срок, като администрацията има възможност, при по-сложни казуси, да използва 6-седмичния срок, с който да се удължи процедурата. 14 седмици са обаче почти 4 месеца за производство, което е от консултативен характер и не включва в себе си толкова сложни въпроси. Обща тенденция в последните години напр. в областта на капиталовите пазари е при най-сложните процедури като лицензиране на регулирани субекти и потвърждаване на проспекти сроковете да бъдат редуцирани.

Що се отнася до чл. 38, ал. 1, той в Проектозакона гласи:

„(1) При нарушаване на правата му по Регламент (ЕС) 2016/679 и по този закон всеки субект на лични данни има право да сезира комисията в срок една година от узнаване на нарушението, но не по-късно от пет години от извършването му.“

Считаме, че лицата следва своевременно да предявяват претенции и жалби и когато реално са били нарушени правата им. Прекалено дългите срокове за реакция при предполагаемо нарушение на права, свързани със защитата на лични данни, са необосновани, доколкото ако е изминал дълъг срок, през който не са предприети действия и не са се проявили ефекти и последици от нарушението, най-вероятно означават, че или не е имало нарушение или то по никакъв начин не е засегнало правната сфера на правоимащите лица. Следва да се отчита и обстоятелството, че една немалка част от личните данни се съхраняват за доста по-кратки срокове, което ще направи трудно или невъзможно защитата на предприятията, спрямо които са предявени претенции.

Освен това, предлагаме навсякъде седмичните срокове да се преизчислят в дни и/или месеци, доколкото това е разпространената в България практика при броене на срокове и по този начин се процедира в повечето законови актове, в които се предвижда определяне на срокове за извършване на определени действия. В тази посока са и сигурните, ясни и апробирани в многолетната правна практика техники за броене на срокове, залегнали в Закона за задълженията и договорите (ЗЗД).

3. По § 14 и чл. 25г, ал. 1.

Предлагаме текстът да бъде редактиран. В проекта той гласи:

„(1) Свободен публичен достъп до информация, съдържаща единния граждански номер/личния номер на чужденец (ЕГН/ЛНЧ), не се допуска, освен ако закон предвижда това.“

В бизнес средите съществуват известни притеснения относно обхвата и прилагането на чл. 25г, ал. 1 в практиката предвид идентификацията на клиентите на финансовите институции, защото ако разпоредбата се изпълнява буквално, би могло, например, достъпът до Търговския регистър да престане да е публичен, или да спре да съдържа информация, позволяваща идентификация на управляващи и собственици на дружества

(освен ако всички имат уникални имена). Това би направило трудно осъществимо изпълнението на някои законоустановени задължения на управляващи дружества, банки, инвестиционни посредници и други финансови институции, свързани с идентификацията на клиенти (напр. съгласно специалните закони, уреждащи дейността им, Закона за мерките срещу изпиране на пари, Данъчно-процесуалния кодекс и др.).

Ето защо, би било целесъобразно да се предвиди допълнително условие, че не може да се ограничава използването на лични данни, които са публично достъпни чрез предоставянето им в публични регистри, обслужващи търговския оборот.

4. По § 14 и чл. 25и, ал. 1.

Считаме, че изискването за посочване на местоположението на средствата за видеонаблюдение в Правилата за видеонаблюдение на администратора би създадо възможности за злоупотреби, като предлагаме тази част от текста на ал. 1 да отпадне и чл. 25и, ал. 1. да придобие следната редакция:

„Чл. 25и, ал. 1. Администраторът/обработващият приема специални правила при обработване на лични данни чрез систематично мащабно наблюдение на публично достъпни зони, включително чрез видеонаблюдение. В правилата се уреждат правните основания и целите за изграждане на система за наблюдение, обхватът на наблюдение и средствата за наблюдение, срокът на съхранение на записите с информация и изтриването им, правото на достъп от страна на наблюдаваните лица, информиране на обществеността за осъществяваното наблюдение, както и ограничения при предоставяне на достъп до информацията на трети лица.“

Мотиви: Посочването на конкретните места в съответната зона, където се намират средствата за видеонаблюдение, според нас се явява в разрез с основните цели, за които видеонаблюдението се използва, а именно: за защита от посегателства и за охрана на лица и имущество. Предоставянето на такава информацията би създадо потенциална опасност от злоупотреби и повишен риск от неправомерни действия на други места в съответния обект, които са извън зоните на наблюдение. Обратното – непосочването на точните места, където са разположени средствата за наблюдение, би имало по-силен превантивен ефект, тъй като по презумпция всичко в съответния обект би се считало за обхванато от наблюдението. В този смисъл смятаме, че задължението на администратора да информира обществеността за самия факт на осъществяваното наблюдение (без да посочва къде точно в обекта се намират средствата за наблюдение) напълно изпълнява необходимите изисквания за прозрачност и информираност на субектите на данни.

Всяко друго по-конкретно описание би довело до ефект, при който, вместо да се намали рискът от възможни посегателства (каквато е целта на видеонаблюдението), биха се увеличили възможностите за нерегламентиран и неконтролиран достъп до данни.

5. По § 21 и чл. 47, т. 2 – предлагаме да се уточни, че текстът касае лица, осъдени за престъпления, **с влязла в сила присъда** (освен ако не се разграничават случаите на осъдени, но по висящи производства и такива, за които има влязла в сила осъдителна присъда).

6. По § 22 и чл. 87.

„Чл. 87. За други нарушения по този закон администраторите и/или обработващите лични данни се наказват с глоба или с имуществена санкция до 5000 лв.“

Мотиви: Считаме, че следва рязко да се намали горната граница (5000 лв.) на санкциите по този текст. В ЗЗЛД и ОРЗД са уредени огромни по размери санкции. Те касаят тежки нарушения, от които произтичат или могат да произтекат сериозни вреди за субектите на данните. За нарушения обаче, които не са предвидени като състави в ОРЗД и са уредени само на ниво национален закон, следва да се взема предвид националната специфика, мащабите и размерите на бизнеса, особено на МСП, нивото на икономическо развитие, при спазване в тази посока на принципа за пропорционалността.

В практиката изобилстват случаи на формални административни нарушения или нарушения без вредоносен резултат и без да се създават заплахи за нормалното функциониране на системата от отношения по защита на личните данни. По отношение на такъв тип нарушения, които не са обхванати от ОРЗД, не засягат основни права, предмет на защита, е целесъобразно да не се налагат високи по размер санкции, с висока горна граница, като следва на правоприлагащия орган да се предостави възможност да отчита в по-голяма степен характера и тежестта на тези нарушения и се обърне по-голямо внимание на превантивния характер и възпитателния ефект от наказанията.

В този смисъл, предлагаме горната граница на санкциите по чл. 87 да бъде намалена най-малко два пъти.

7. По § 22 и чл. 89, ал. 5 – считаме, че глобите и имуществените санкции следва да не постъпват в бюджета на КЗЛД, а в централния държавен бюджет, като предложението ни за промяна на текста е следното:

„Чл. 89, ал 5. Събраните суми от наложени имуществени санкции и глоби постъпват в Националната агенция за приходите.“

Мотиви: С оглед значителния размер на предвидените санкции, считаме че постъпването на събраните суми в държавния бюджет би способствало за избягването на конфликт на интереси, както и за гарантиране на по - целесъобразното и справедливо налагане на санкции. Такъв подход е използван при регулирането на санкциите, предвидени в Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН), поради което считаме, че подобна уредба би била работеща и при регулиране на отношенията, свързани със защита на личните данни. Запазването на сегашната редакция на текста, според която сумите от събраните санкции постъпват в бюджета на КЗЛД, би създавало реални предпоставки за лоши практики. По този

начин основен мотиватор в дейността на служителите на КЗЛД може да стане засилване на административно-наказателната репресия и налагане на санкции в завишен размер, което би се отразило особено негативно на общественото доверие в сферата на защита на личните данни. Считаме, че КЗЛД би могла да изпълнява законоустановените си функции, да спазва международните си ангажименти и да укрепва административния си капацитет, като получава адекватна по размер държавна субсидия, като основно перо на нейния бюджет. В конкретната ситуация, при възприемане на предложената формулировка в настоящия ѝ вид, акцентът в работата на КЗЛД може да стане самоцелното налагане на глоби и санкции в значителен размер, като основни източници на материално стимулиране, вместо да се акцентира върху създаването на благоприятна среда за спазване правата на субектите на данни. Такива последици биха били крайно негативни, защото ще наложат нови и непосилни тежести върху дейността на администраторите на данни, което според нас задължително следва да бъде избегнато. Считаме, че стимулирането на служителите на Комисията е редно да се основава не толкова върху постигане на определени финансови параметри, а основно върху изпълнението на поставени задачи, изготвени проекти на нормативни актове, практики, тълкувания, издадени и влезли в сила индивидуални административни актове, успешно приключили дела.